

Sygn. akt VIII U 5021/19

(...)

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 8.10.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. K. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 23.07.2014 r. do 31.07.2014 r., od 4.08.2014 r. do 29.08.2014 r., od 1.09.2014 r. do 31.10.2014 r. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) M. C. z siedzibą w Ł., argumentując, że w okresie objętym decyzją wymieniona nie była objęta ubezpieczeniem społecznym z innego tytułu, gdyż w dniu 22.07.2014 r. ukończyła studia wyższe uzyskując tytuł magistra.

(decyzja k. 11- 12 w aktach ZUS)

Decyzją z 8.10.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że I. D. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 27.03.2014 r. do 5.05.2014 r. , jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) M. C. z siedzibą w Ł. oraz określił z tego tytułu miesięczne podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne, argumentując, że w okresie objętym decyzją wymieniona nie była objęta ubezpieczeniem społecznym z innego tytułu, gdyż z informacji podanej z (...) wynika, że I. D. była studentką studiów niestacjonarnych magisterskich od 1.10.2012 r. do 26.03.2014 r. i w dniu 26.03.2014 r. uzyskała tytuł magistra inżyniera, konkludując, że wobec powyższego z tytułu zawartych umów zlecenia płatnik powinien zgłosić wymienioną jako zleceniobiorcę od 27.03.2014 r., zaznaczając, że płatnik na podstawie przedłożonych rachunków do tych umów nie obliczył i nie rozliczył składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

(decyzja k. 14- 16 w aktach ZUS)

Płatnik składek złożył odwołania od obu w/w decyzji, wnosząc o ich zmianę i ustalenie, że ubezpieczone nie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorcy płatnika składek, podnosząc zarzut przedawnienia składek za okresy objęte kwestionowanymi decyzjami.

(odwołania k. 3-5, k. 3-5 akt VIII U 5084/19)

W odpowiedziach na odwołania pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, a także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, argumentując, że nie istnieją przeszkody do ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu za okresy, za które składki nie zostały opłacone i uległy przedawnieniu, konkludując, że kwestia ewentualnego przedawnienia składek jest dla sprawy obojętna.

(odpowiedź na odwołanie k. 8-9, k. 8-10 akt VIII U 5084/19)

Zarządzeniem z 20.01.2020 r. sprawa VIII U 5084/19 dotycząca odwołania płatnika od decyzji z 8.10.2019 r. w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu I. D. została połączona ze sprawą VIII U 5021/19 dotycząca odwołania płatnika od decyzji z 8.10.2019 r. w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu K. K. (k. 14 akt VIII U 5084/19).

Zainteresowane nie zajęły w toku postępowania stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W 2014 r. ubezpieczona – K. K. (z domu S.) zawarła z odwołującym się płatnikiem składek - (...) M. C. z siedzibą w Ł. umowy cywilnoprawne – umowy zlecenia na okres od 1.07.2014 r. do 31.07.2014 r., od 4.08.2014 r. do 29.08.2014 r., od 1.09.2014 r. do 30.09.2014 r. i od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r.

(niesporne, a nadto umowy zlecenia z rachunkami k. 2-9 akt ZUS).

K. K. w dn. 22.07.2014 r. uzyskała tytuł magistra Szkoły Gospodarstwa (...) w W. i od 23.07.2014 r. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

(niesporne, a nadto dyplom k. 1 akt ZUS)

Płatnik składek nie zgłosił od 23.07.2014 r. K. K. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu przedmiotowych umów zlecenia, ani na podstawie rachunków do umów zawartych z ubezpieczoną nie obliczył i nie rozliczył składek na ubezpieczenia społeczne od podstaw wymiaru tych składek za okresy objęte zaskarżoną decyzją z 8.10.2019 r.

(niesporne)

W 2014 r. ubezpieczona – I. D. zawarła z odwołującym się płatnikiem składek - (...) M. C. z siedzibą w Ł. umowy cywilnoprawne – umowy zlecenia na okres od 1.02.2014 r. do 28.02.2014 r., od 1.03.2014 r. do 31.03.2014 r., od 28.03.2014 r. do 5.05.2014 r.

(niesporne, a nadto umowy zlecenia z rachunkami k. 1, 3-6 akt ZUS).

I. D. w dn. 26.03.2014 r. uzyskała tytuł magistra Szkoły Gospodarstwa (...) w W. i od 27.03.2014 r. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

(niesporne)

Płatnik składek nie zgłosił od 27.03.2014 r. I. D. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu przedmiotowych umów zlecenia, ani na podstawie rachunków do umów zawartych z ubezpieczoną nie obliczył i nie rozliczył składek na ubezpieczenia społeczne od podstaw wymiaru tych składek za okresy objęte zaskarżoną decyzją z 8.10.2019 r.

(niesporne)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie wyżej powołanych dokumentów, które nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł żadnych powodów, by czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń, odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy zważył, że pomiędzy stronami nie było sporne, że w badanych okresach obie ubezpieczone łączyły z płatnikiem składek umowy zlecenia, ani to, że po ukończeniu w dniu 22.07.2014 r. studiów wyższych K. K. od 23.07.2014 r. nie posiadała innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, a I. D. po ukończeniu studiów wyższych w dniu 26.03.2014 r. od 27.03.2014 r. nie miała innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, jak i to, że płatnik składek nie zgłosił żadnej z wymienionych do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego w okresach objętych skarżonymi decyzjami, ani nie obliczył i nie rozliczył składek na ubezpieczenia społeczne od podstaw wymiaru tych składek za te okresy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13.10.1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 266 z późn. zm.) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a w/w ustawy za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Z mocy art. 13 pkt. 2 ustawy zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z treścią art.18 ust.1 i 3 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o świadczenie usług, jeżeli w umowie o świadczenie usług określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Zgodnie z ust. 1a art. 18 w/w ustawy w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art.20 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Podstawą wymiaru składek jest przychód faktycznie otrzymany lub pozostawiony do dyspozycji.

Natomiast zgodnie z treścią art.81 ust.1, 5, 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.581) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób zatrudnionych na podstawie umowy o świadczenie usług, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób, bez stosowania ograniczeń o których mowa w art.19 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i przytoczonych wyżej przepisów zawarte przez obie zainteresowane z płatnikiem składek umowy zlecenia w okresach, gdy zainteresowane nie miały innego tytułu do ubezpieczeń społecznych skutkowały obowiązkiem po stronie płatnika zgłoszenia ich do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego jako jego zleceniobiorców i powodują konieczność opłacenia należnych składek, zarówno na ubezpieczenia społeczne, jak i na ubezpieczenie zdrowotne. Wysokość podstawy wymiaru składek nie była sporna.

Generalnie spór w sprawie dotyczył jedynie możliwości ustalenia przez ZUS podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z tytułu przedmiotowych umów zlecenia u płatnika składek w okresach, w którym zainteresowane nie posiadały innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, wobec podniesionego zarzutu przedawnienia składek przez odwołującego się płatnika.

Odnosząc się zatem do zarzutu przedawnienia należy wskazać, że badanie tej kwestii było przedwczesne, z uwagi na przedmiot zaskarżonych decyzji, dotyczących podlegania, nie zaś składek. Zaskarżone decyzje nie dotyczą kwestii wysokości zadłużenia płatnika składek, ale ustalenia podlegania ubezpieczeniu społecznemu K. K. i I. D. z tytułu zawartych z płatnikiem umów zlecenia z obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym w okresach objętych rzeczonymi decyzjami.

Wobec powyższego należy uznać, że ZUS trafnie przyjął, że nie zachodzą przeszkody materialnoprawne i procesowe, w ustaleniu przez organ rentowy w decyzji podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresach wstecznych, w odniesieniu do których należne składki nie zostały opłacone przez płatnika i uległy przedawnieniu.

Należy bowiem wyjaśnić, że ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.) ani inne akty prawne z dziedziny ubezpieczeń społecznych, nie przewidują terminów dla stwierdzenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, a zatem upływ czasu nie czyni niedopuszczalnym wydania przez organ rentowy decyzji w tym przedmiocie

Pogląd taki wyraził m.in. SN w wyroku z 14.02.2017 r., II UK 708/15 (Legalis Numer 1580507), w którym stwierdził, że dopuszczalne jest ustalenie w decyzji organu rentowego podlegania ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia w sytuacji, gdy należności z tytułu składek na te ubezpieczenia, uległy przedawnieniu przed wydaniem decyzji.

Także z przekonujących motywów uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2016 r., (III UZP 8/16, OSNP 2016 nr 12, poz. 153) wynika, że należy odróżnić obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym od obowiązku zapłaty składek na te ubezpieczenia, choć pozostają one ze sobą we wzajemnej relacji. Obowiązek podlegania lub niepodlegania ubezpieczeniom społecznym cechuje nadrzędność względem obowiązku zapłaty składek (obowiązku składkowego), co oznacza, że obowiązek składkowy ma charakter pochodny (wtórny) wobec obowiązku podlegania lub niepodlegania spornym ubezpieczeniom społecznym, ponieważ obowiązek składkowy istnieje (może istnieć) tylko wtedy, gdy istnieje obowiązek ubezpieczeń społecznych (obowiązek podlegania tym ubezpieczeniom).

Stanowisko to w całości podziela Sąd Okręgowy rozpoznający n/n sprawę, traktując go jako własny. Powyższe rozważania prowadzą zatem do konkluzji, że kwestia ewentualnego przedawnienia składek jest dla n/n postępowania całkowicie obojętna.

Z tych względów, na podstawie art.477 14 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołania od obu zaskarżonych decyzji.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 wyroku zgodnie z zasadą wynikającą z art. 98 §1 k.p.c., tzn. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie, którego wysokość określono zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 265 ze zm.) na kwotę po 180 zł od każdej z zaskarżonych decyzji, co w sumie dało 360 zł.

A.P.